

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Pf.VI.20.927/2025/2.

A tanács tagjai: Dr. Döme Attila a tanács elnöke, előadó

Dr. Farkas Antónia bíró

Dr. Madarász Anna bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró

Dr. Tibold Ágnes bíró

A felperes: felperes neve

A felperes jogi képviselője: Dr. Fülöp Gabriella kamarai jogtanácsos

Az alperes: alperes neve

Az alperes jogi képviselője: Dr. Bujdosó Gabriella egyéni ügyvéd

A per tárgya: kötbér megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék, 73.Pf.630.350/2025/6. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budai Központi Kerületi Bíróság 8.P.XII.22.077/2023/33.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálatát megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat engedélyezése alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes a felperes megrendelésére 2019. október 21-én vállalta a Kübekháza - Rábé magyar-szerb határátkelőhely tervezői és tervellenőri feladatainak elvégzését. A felek között létrejött szerződés részletesen szabályozta a részteljesítési határidőket: a telepítési helyre nézve a szerződés hatályba lépésétől számított 10 munkanapban; a változási vázrajz elkészítésére és benyújtására a telepítési helyszínrajz megrendelő általi elfogadásától számított 10 munkanapban, az első vázlattevé elkészítésére a telekalakítási engedély jogerőre emelkedésétől számított 10 munkanapban, minden további vázlattevé leadására nézve 5 munkanapban azzal, hogy a vállalkozó jogosult előteljesítésre. A módosított helyszínrajzot a felperes 2020. május 21-én fogadta el, az alperes az ennek megfelelő módosított (második)

vázlatlattervet 2020. május 29-én teljesítette. A 2020. június 23-i egyeztetésen tett felperesi észrevételek átvezetését tartalmazó vázlatlattervet az alperes 2020. július 13-án adta le.

A felperes keresete és az alperes védekezése

[2] A felperes keresetében kérte az alperest kötelezni 694.720 forint késedelmi kötbér és járulékai megfizetésére arra hivatkozással, hogy az alperes az aktuális vázlatlatterv leadásával 2020 május 29-én 1 napot, július 13-án pedig 11 napot késett.

[3] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, tagadva, hogy a teljesítéssel késedelembe esett volna.

Az első- és a másodfokú ítéletek

[4] Az elsőfokú bíróság a késedelmet megállapítva ítéletével kötelezte az alperest a kereseti követelés teljesítésére.

[5] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a keresetet elutasította. Érdemi döntését a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:36. § (2) bekezdésére alapította. Indokolása szerint az alperes jogosult volt előteljesítésre, az első vázlatlattervet a határidő előtt 67 nappal korábban, 2020. március 9-én teljesítette, így a felperes által a keresetben hivatkozott ennél rövidebb, 12 napos időtartam nem okozhatott késedelmet.

A felülvizsgálati és a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem

[6] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amely elsődlegesen annak hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

[7] Felülvizsgálati kérelmével egyidejűleg felülvizsgálat engedélyezésére irányuló kérelmet is előterjesztett, amelyet egyfelől a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 409. § (2) bekezdés a) pontjának első fordulata, másfelől a (3) bekezdésére alapított.

[8] A Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első fordulataiban írt engedélyezési ok tekintetében arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság a Ptk. 6:36. § (2) bekezdésének téves értelmezéséből fakadó helytelen ítéleti döntésével eltért az egységes joggyakorlattól, ami annak megbomlását veszélyezteti. Ennek bemutatása végett idézte a Kúria Gfv.30.042/2024/6. számú ítéletét, amelyben – szerinte – szerepel, hogy az előteljesítés okán az előteljesítő fél nem szerez jogosultságot; a Fővárosi Ítéletábla Gf.40.225/2020/8. számú határozatának indokolásából azt, hogy a Ptk. 6:36. § (2) bekezdése szerint az idő előtti teljesítés elfogadása nem érinti a másik fél szolgáltatása teljesítésének esedékességét; a Fővárosi Ítéletábla Gf.40.498/2017/4. számú határozatának indokolásából pedig azt, hogy a vevő nincs elzárva fizetési kötelezettségének az esedékességet megelőző teljesítésétől, ez viszont nem róhat a szerződő partnerére olyan kötelezettséget, amely szerint neki is a szerződésben kikötött teljesítési határidőt megelőzően kellene szolgáltatnia. A felperes állítása szerint a felülvizsgálati kérelmével támadott jogerős ítélete meghozatalakor a másodfokú bíróság ezekkel a bírósági határozatokkal szemben arra az álláspontra helyezkedett, hogy az előteljesítő fél az előteljesítéssel jogosultságot szerzett. A felperes álláspontja szerint azonban a Ptk. 6:36. § (2) bekezdése nem az előteljesítő alperes további határidejét, hanem a felperes határidejét érinthette volna, a jogosult azonban nem köteles azért korábban teljesíteni, mert a kötelezett az ő részére előbb teljesített.

[9] A Pp. 409. § (3) bekezdésében írt engedélyezési ok körében referenciahatározatként jelölte meg a Kúria Gfv.30.042/2024/6. és a Kúria Gfv.30.254/2023/6. számú határozatait, állítva, hogy a felülvizsgálati kérelmével támadott jogerős ítélet ezektől jogkérdésben eltér.

[10] A Kúria Gfv.30.042/2024/6. számú határozatától való eltérést az idő előtti teljesítés jogértelmezése tekintetében jelölte meg. Indokolása szerint a Ptk. 6:36. § (2) bekezdése alapján a teljesítési idő előtti teljesítés elfogadása nem érinti a másik fél szolgáltatása teljesítésének esedékességét. Az alperes által vállalt tervezés felek kölcsönös együttműködésére épülő iterációs folyamat volt. A Ptk. 6:36. § (2) bekezdése alapján nem számíthatók össze a határidők, azok nem összességében értelmezhetők. A Ptk. 6:36. § (2) bekezdése az előteljesítő alperesre vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz, így ez a jogszabályi rendelkezés az ügyben nem is alkalmazható. A Kúria a Gfv.30.042/2024/6. számú határozata indokolásának [66] bekezdésében pedig kimondta, hogy „[a]z előteljesítés okán azonban az előteljesítő fél jogosultságot nem szerzett”.

[11] A Kúria Gfv.30.254/2023/6. számú határozattól való eltérés körében támadta a másodfokú ítéletnek azt az indokát, hogy a felperes az arculati kézikönyv szolgáltatásának elmulasztásával szerződésszegést követett el, valamint azt, hogy a hármasként határátkelőhely létesítése nem kizárólagosan geográfiai és infrastrukturális adottságok függvénye. Állítása szerint a másodfokú bíróság e megállapításait a tényállás vizsgálata és anélkül tette, hogy az elsőfokú bíróság által felvett bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősítette volna. Ezáltal pedig jogkérdésben eltért a Kúria Gfv.30.254/2023/6. számú határozatától, amely szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást nem módosíthatja a nélkül, hogy a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősítene.

A Kúria döntése és jogi indokai

[12] A Pp. 408. § (1) bekezdése alapján nincs helye felülvizsgálatnak olyan vagyoni jogi perben, amelyben a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték, illetve annak a 21. § (1)–(4) bekezdése alapján, továbbá a 21. § (5) bekezdésének az egyesített perekre történő megfelelő alkalmazásával megállapított értéke az ötmillió forintot nem haladja meg. Ez az értékhatártól függő kizárás nem vonatkozik a közhatalom gyakorlásával kapcsolatos kártérítés, illetve sérelemdíj megfizetése iránt indított perekre, valamint a tartási vagy élelmezési követelés, egyéb járadék iránt indított perekre. A Pp. 7. § 18. pontja értelmében az a per vagyoni jogi, amelyben az érvényesített igény a fél vagyoni jogain alapul vagy értéke pénzügyi szempontból kifejezhető. A peresített igény pénzügyi szempontból kifejezett, értéke ötmillió forint alatti, és nem tartozik az értékhatártól függő kizárás alóli kivételek közé. Ezért az arról döntő jogerős ítélet felülvizsgálata csak az engedélyezése alapján lehetséges.

[13] A felülvizsgálat az engedélyezésre irányuló kérelemben megjelölt okokból viszont nem engedélyezhető.

[14] A Pp. szabályozása szerinti kérelemhez kötöttség elvéből következően [Pp. 2. § (2) bekezdés, 405. § (1) bekezdés, 370. § (1) bekezdés, 364. §] a Kúria csak a fél által előterjesztett kérelemben foglaltakat vizsgálhatja. A felülvizsgálat engedélyezése csak azokból az okokból és csak azon indokok figyelembevételével történhet meg, amiket a fél a kérelmében előterjesztett.

[15] A Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pont első fordulata alapján a Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a joggyakorlat egységének biztosítása miatt indokolt. A Pp. 410. § (2) bekezdés *ca)* alpontja alapján – a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pont első fordulata hivatkozás esetén – a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben meg kell jelölni azokat az engedélyezést megalapozó okokat, amelyek a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében indokolják a felülvizsgálat engedélyezését. A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet által felvetett jogkérdésben a Kúria jogegységi határozatában vagy közzétett határozatában még nem foglalt állást, továbbá ezen jogkérdés megítélésében a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés

megismétlődésének, ezzel a joggyakorlat egysége megbomlásának a veszélye áll fenn {Kúria Pfv.20.328/2020/3.; Pfv.20.826/2021/2., Gfv.30.286/2024/2. [23] bekezdés}.

[16] A felperes az engedélyezésre irányuló kérelmének a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első fordulata alapján részében egyebek mellett Kúriai határozatot is megjelölt, állítva, hogy az abban is kifejeződő egységes joggyakorlattól tér el az általa támadott jogerős határozat. Erre az engedélyezési okra nem lehet alappal hivatkozni akkor, ha a kérelmező által megjelölt jogkérdésben a Kúria - reá nézve - kötelező érvényű („precedensképes”) határozatában már állást foglalt, ezzel iránymutatást adva a korábban nem egységes bírói gyakorlat számára. A felülvizsgálat engedélyezésének rendeltetése a Pp. javaslatának előterjesztői indokolása szerint nem a peres fél jogorvoslati igényének kielégítése, hanem a Kúriának a joggyakorlat irányításával és egységének biztosításával kapcsolatos alaptörvényi feladatai biztosítása. Az Alaptörvény 28. cikke alapján a jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban – egyebek mellett – a jogszabály megalkotására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Ebből következően pedig, ha a Kúria már egy korábbi, a Pp. 345. § (5) bekezdéséből következően az alsóbb fokú bíróságok által is figyelembe veendő határozatában megadta az adott jogkérdésben követendő jogértelmezést, szükségtelen egy újabb határozatában is megtennie ezt, még akkor is, ha egy újabb perben a jogerős ítélet a peres fél számára kedvezőtlen módon eltért attól. Minthogy a felperes maga is állította, hogy az általa felvetett jogkérdésben van már követhető kúriai határozat, a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első fordulata alapján a felülvizsgálat nem volt engedélyezhető.

[17] A Pp. 409. § (3) bekezdésére alapított kérelem egyfelől a Kúria Gfv.30.042/2024/6. számú határozatától való eltérést állította abban a jogkérdésben, hogy az előteljesítő fél további teljesítési határidejére kihathat-e az előteljesítés ténye. A felperes azt kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a felek között létrejött szerződésnek az egyes részteljesítési határidőkre vonatkozó rendelkezését, és azokat nem egymástól függetlenül, hanem egybeszámítva bírálta el az alperes teljesítési késedelmére alapított keresetet. Ezzel - hivatkozása szerint - eltért a megjelölt referenciahatározat indokolásának [66] bekezdésétől, nevezetesen attól, hogy „[a]z előteljesítés okán az előteljesítő fél azonban jogosultságot nem szerzett”. A Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében K-GJ-2024-131 egyedi azonosítóval közzétett Gfv.30.042/2024/6. számú határozata sem a [66] bekezdésében, sem az indokolás más helyén nem tartalmazza a felperes kérelmében többször azonosan idézett mondatot, de még csak hasonlót sem. A [66] bekezdés szövege a következő: „A felperes tulajdonjoga bejegyzésig a tulajdonosváltás nem következett be, ezt megelőzően a tulajdon tárgyra vonatkozó bérleti jogviszonyokban sem változott a bérbeadó személye, ezért az előteljesítésétől a birtokba adásig számított időszakra eső bérleti díj a felperest az adásvételi szerződés alapján nem illette meg.” Ez tartalmilag sem hozható összefüggésbe a felperesi állítással. A hivatkozott kúria határozat [71] bekezdése a döntés elvi tartalmaként a következőt és csakis azt emelte ki: „Ingatlan esetében is ha a bérbeadó a bérleti szerződés megkötését követően a bérbe adott dolog tulajdonjogát átruházza, a tulajdonos személyében bekövetkezett változással a bérleti szerződésből fakadó jogok és kötelezettségek tekintetében az új tulajdonos lép a bérbeadó helyébe. Eltérő megállapodás hiányában a tulajdonos személyében bekövetkezett változás az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéssel következik be.” A Kúria tehát nem abban a jogkérdésben foglalt állást e határozatában, amit a felperes állított. A referenciahatározattal elbírált ügyben a Ptk. 6:36. § (2) bekezdését nem is alkalmazta, nem is értelmezte a Kúria, különösen nem olyan összefüggésben, amelybe a felperes helyezte. A Kúria által abban az ügyben alkalmazott jogszabály a § (1) bekezdése volt. A hivatkozott ügyben a bérbe kiadott ingatlan vevője a fizetési kötelezettségét a reá vonatkozó teljesítési határidő előtt teljesítette, és azt kifogásolta, hogy az eladó, ahelyett, hogy a vételár maradéktalan kifizetésére tekintettel, annak megtörténtével birtokba engedte volna őt, a bérleti díjakat a szerződésben meghatározott

birtokbaadási határidőig továbbra is a maga számára szedte be a bérlőtől. Vagyis a felperes által hivatkozott előteljesítői jogosultság szerzésének kérdése nem azzal összefüggésben volt vizsgálat tárgya, hogy az előteljesítő fél egyéb teljesítési határidejére az előteljesítés kihat-e vagy sem, hanem hogy az előteljesítés a másik fél szerződésben kikötött teljesítési határidejét befolyásolja-e. Minthogy mindezekből következően a Kúria Gfv.30.042/2024/6. számú határozata semmilyen módon nem vethető össze a felperes által támadott jogerős határozattal, az engedélyezésre irányuló kérelmet a Pp. 409. § (3) bekezdése sem alapozza meg.

[18] Ugyanezen engedélyezési ok alapján a Kúria Gfv.30.254/2023/6. számú határozatától jogkérdésben való eltérés miatt ugyancsak azért nem kellett engedélyezni a felülvizsgálatot, mert nem valósult meg az állított eltérés. A másodfokú bíróság ugyanis a felperes által kifogásolt (arculati kézikönyvvel és hármashatárral kapcsolatos) indokait nem az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő ténymegállapításokra alapozta, a tényállást egyáltalán nem érintette, az elsőfokú ítéletben foglalt tényállásból vont le az elsőfokú bíróságétól eltérő jogi következtetéseket.

[19] Mindezekre az okokra figyelemmel a Kúria a felülvizsgálatot a Pp. 411. § (1) és (2) bekezdése alapján megtagadta. E határozatát a Pp. 405. § (1) bekezdése és a 391. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[20] 2016. évi CXXX. törvény 409 § (2) bekezdés *a)* pont, Pp. 411. § (1)-(2) bekezdés.

A döntés elvi tartalma

[21] A Kúria a jogerős határozat elleni felülvizsgálatot megtagadja, ha a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pontjára alapított kérelem indokolása feltüntet olyan kúriai határozatot, amely a fél állítása szerint az általa felvetett jogkérdésben való állásfoglalással már biztosította a joggyakorlat egységét, a (3) bekezdésre alapított kérelem alapjaként megjelölt kúriai határozat(ok)tól pedig a megjelölt jogkérdésben nem tér el a jogerős ítélet.

Budapest, 2025. szeptember 17.

Dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, előadó bíró Dr. Farkas Antónia s.k. bíró Dr. Madarász Anna s.k. bíró Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő